

Opgave 2 Identiteit in de polder

Bij deze opgave horen figuur 1 en de teksten 3 tot en met 5 uit het bronnenboekje.

Inleiding

Als het aan minister Plasterk van Binnenlandse Zaken ligt, moeten de twaalf Nederlandse provincies in 2025 zijn opgegaan in vijf landsdelen. De overheid wil afslanken: minder bureaucratie, politici en bestuurders. Bovendien hebben de provincies volgens de minister hun functie verloren. De eerste stap in de grote herindelingsoperatie moet volgens de minister in 2016 afgerond zijn: het fuseren van de provincies Noord-Holland, Utrecht en Flevoland (figuur 1). Er is veel weerstand van de provincies (tekst 3 en 4). Zo vrezen veel bewoners van de provincie Flevoland dat hun provincie haar eigen identiteit verliest (tekst 5).

In december 2013 heeft een meerderheid in de Eerste Kamer een motie aangenomen waarin het kabinet gevraagd wordt om de fusie van de provincies Noord-Holland, Utrecht en Flevoland uit te stellen.

Bekijk figuur 1 en gebruik tekst 3 en 4.

Er zijn verschillende besluitvormingsmodellen. Eén van deze modellen is het stromenmodel van Kingdon. Volgens dit model ontstaat er beleid als er sprake is van een 'window of opportunity'.

Stel dat de fusieplannen van de minister **niet** doorgaan.

- 3p 10 Geef hiervoor een verklaring met behulp van een 'window of opportunity'. Verwijs in je antwoord naar gegevens uit tekst 3 en tekst 4. Geef eerst de drie kenmerken van een 'window of opportunity' van het model van Kingdon.

De onderlinge verhoudingen tussen de rijksoverheid, de provincies en de gemeenten zijn vastgelegd in de grondwet.

De Eerste Kamer heeft in december 2013 een motie aangenomen om de fusieplannen op te schorten.

- 1p 11 Kunnen de provincies Noord-Holland, Utrecht en Flevoland de plannen van minister Plasterk tegenhouden? Leg je antwoord uit met behulp van de bestaande verhoudingen tussen de bestuurslagen.

Als het fusieplan zou worden uitgevoerd, is dat een voorbeeld van verandering in een samenleving. Maatschappelijke veranderingen zijn te beschrijven en te verklaren vanuit verschillende wetenschappelijke benaderingen.

Stel dat de fusieplannen **toch** doorgaan.

- 2p 12 Hoe zou de rationele-keuzebenadering het doorgaan van de fusieplannen verklaren?

Hoewel het bestuur van de provincie Utrecht de fusieplannen van minister Plasterk afwijst (tekst 3) wil de Provinciale Staten van Utrecht onder 4000 mensen een peiling houden om te weten te komen wat de mensen in de provincie Utrecht van de fusieplannen vinden.

Een onderzoeksbureau krijgt de opdracht die peiling uit te voeren. Het bureau moet een steekproef trekken en een enquête opstellen. Deze stappen van sociaalwetenschappelijk onderzoek moeten voldoen aan algemene wetenschappelijke eisen.

2p **13** Noem een algemene wetenschappelijke eis waaraan een steekproef moet voldoen.

Wat houdt deze eis in?

2p **14** Noem een algemene wetenschappelijke eis waaraan een enquête moet voldoen.

Wat houdt deze eis in?

Gebruik tekst 5.

1p **15** Geef aan wat onder de identiteit van een regio (zoals Flevoland) wordt verstaan en illustreer dit met een voorbeeld van de identiteit van Flevoland uit tekst 5.

Er zijn twee wetenschappelijke scholen over het ontstaan van een nationale identiteit of een regionale identiteit. Wetenschappers van de eerste school leggen de nadruk op verhalen en mythen uit nationale of regionale cultuur. Deze verhalen zijn vaak verzonnen: 'invented traditions'.

Wetenschappers van de tweede school gaan uit van tradities die onze nationale of regionale identiteit en cultuur bepalen.

Vergelijk de visie van Stengs in tekst 5 met de twee wetenschappelijke scholen.

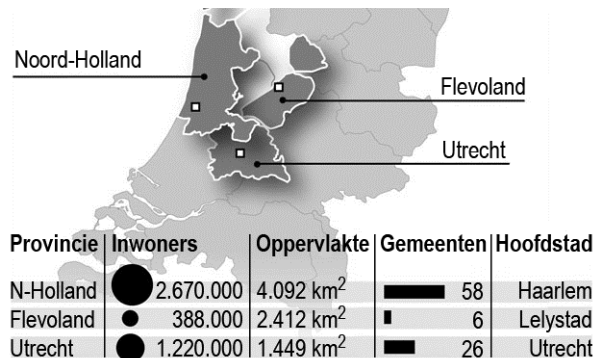
1p **16** Leg uit met welke wetenschappelijke school de visie van Stengs overeenkomt. Gebruik in je antwoord gegevens uit tekst 5.

1p **17** Leg uit welke conclusie je uit de opvattingen van **Stengs** kunt trekken over de mate van sociale cohesie op het niveau van de provincie Flevoland. Gebruik in je antwoord gegevens uit tekst 5.

1p **18** Leg uit welke conclusie je uit de opvattingen van **Vriend** kunt trekken over de mate van sociale cohesie op het niveau van de provincie Flevoland. Gebruik in je antwoord gegevens uit tekst 5.

Opgave 2 Identiteit in de polder

figuur 1 Het fuseren van de provincies Noord-Holland, Utrecht en Flevoland

tekst 3

Utrecht wijst plan voor megaprovincie ook af

Na Noord-Holland heeft ook de provincie Utrecht het plan voor een fusie van de provincie met Flevoland en Noord-Holland afgewezen.

bron: www.nrc.nl/nieuws van 2 mei 2013

tekst 4

Veel weerstand tegen de plannen van minister Plasterk

Minister Plasterk (PvdA, Binnenlandse Zaken) ging in maart 2013 in gesprek met burgers en maatschappelijke organisaties over een nieuw te vormen 'megaprovincie'. Utrecht, Flevoland en Noord-Holland moeten gezamenlijk deze nieuwe provincie gaan vormen met 4,3 miljoen inwoners (zie figuur 1). Doel: afslanken van de overheid en dus minder bureaucratie, politici en bestuurders. De nieuwe provincie levert een besparing op van 70 miljoen euro. De provincies zijn evenals veel politieke partijen tegen de fusieplannen

van de minister. Zo vreest de provincie Flevoland haar eigen identiteit kwijt te raken. De ChristenUnie wijst op het gevaar van een verdere verwijdering tussen burgers en bestuurders. GroenLinks en D66 vrezen dat een versnipperd en niet volledig uitgewerkt plan voor heel Nederland de provincies te weinig houvast geven. Plasterk zelf vond de term 'megaprovincie' niet juist, want erg mega wordt de nieuw te vormen provincie niet. De huidige provincie Zuid-Holland heeft nu ook al 3,4 miljoen inwoners.

naar: www.telegraaf.nl van 12 juni 2013 en www.volkskrant.nl van 24 juli 2013

tekst 5

Sentimenten uit de polder

Maagdelijke klei

(...) De provincie Flevoland vreest haar eigen identiteit kwijt te raken in het nieuwe bestuurlijke amalgaam (mengelmoes). Identiteit, is dat niet
5 iets wat moet groeien, het product van eeuwenoude tradities, een gedeeld verleden en een eigen taal? Flevoland werd bedacht op de teken-
10 tafel en werd opgetrokken uit maagdelijke klei. (...) Hoe kan zo'n piep-
jonge en heterogene prefab-samenleving een eigen identiteit koesteren?
(...)

Volgens Irene Stengs, als antropologe verbonden aan het Meertens
15 Instituut dat onderzoek doet naar volkscultuur, heeft Plasterk het onheil over zichzelf afgeroepen. "Als
Plasterk zegt: 'De Flevolander bestaat niet', dan gaan mensen zich
20 juist Flevolander voelen. Mensen vragen zich af: als we opgaan in een groot landsdeel, wie zijn wij dan nog?"
Het antwoord daarop, een gedeeld
25 sentiment van verbondenheid met een plek, is volgens Stengs altijd een constructie. Een overtuigend verhaal waarmee een gebied zich onderscheidt. "Vaak wordt gedacht dat
30 identiteit iets authentieks moet zijn, iets ouds, iets wezenlijks. Maar of het echt is, doet er niet toe. Als mensen er maar in geloven. Als Flevoland
35 eigenhandig hebben opgebouwd en ze zien de klei en de akkers, dan worden ze bevestigd in die gedachte.

(...)

Feesten zijn een manier om de herinnering levend te houden. De
40 Noordoostpolder heeft sinds 1996 het Pieperfestival. (...) Het wordt gehouden op 9 september, de dag waarop de polder in 1952 officieel droogviel.
(...) Blijkbaar een geloofwaardige
45 traditie. Na drie jaar denken mensen: dit feest is er altijd al geweest en laat zien wie we zijn.

Wortels en uien

(...) Over de ontstaansgeschiedenis van de provincie schreef historica en
50 journaliste Eva Vriend het boek 'Het nieuwe land' (2013). Daarin beschrijft ze hoe geprobeerd werd van Flevoland 'de perfecte polder' te maken.
(...)
Om van het nieuwe land een spiegel
55 van de Nederlandse samenleving te maken werd gestreefd naar een evenredige vertegenwoordiging van zowel kerkelijke gezindte als herkomst. (...) Het zou een 'hutspot'
60 worden van Friezen, Brabanders, Groningers, Zeeuwen, Amsterdammers en Twentenaren. (...)
Maar heeft een halve eeuw pruttelen en stampen tot een gedeelde identiteit geleid? Vriend betwijfelt het. (...)
65 Twee derde van de 400.000 Flevolandse woont in Almere of Lelystad. Een gemeenschappelijke geschiedenis ontbreekt daardoor, terwijl dat
70 volgens Vriend de basis is voor een wij-gevoel. (...)

bron: Sociologie Magazine, nummer 2, 2013